

Handläggare
Fabian Lind
Telefon: 0850815087

Till
Skarpnäcks stadsdelsnämnd
2021-10-28

Översyn av riktlinjer för föreningsbidrag och lokalupplåtelse

Förvaltningens förslag till beslut

1. Föreslagna riktlinjer för föreningsbidrag samt upplåtelse av lokaler beslutas gälla.
2. Tidigare beslutade riktlinjer för föreningsbidrag samt lokaluthyrning upphör att gälla.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade vid sitt möte den 31 maj 2021 om reviderade riktlinjer för lokalupplåtelser och för förenings- samt kulturstöd. Revideringens syfte är att säkerställa att Stockholms stad inte ger stöd till föreningar som har en verksamhet som står i strid med samhällets grundläggande värderingar om respekt för alla människors lika värde och enskildas grundläggande fri- och rättigheter.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutade i december 2015 om riktlinjer för föreningsbidrag. På sitt möte i augusti 2016 beslutade nämnden om riktlinjer för lokaluthyrning. Båda dessa riktlinjer behöver nu revideras för att ligga i linje med kommunfullmäktiges beslut.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade vid sitt möte den 31 maj 2021 om reviderade riktlinjer för lokalupplåtelser och för förenings- samt kulturstöd. Revideringens syfte är att säkerställa att Stockholms stad inte ger stöd till föreningar som har en verksamhet som står i strid med samhällets grundläggande värderingar om respekt för alla människors lika värde och enskildas grundläggande fri- och rättigheter. Även i stadens budget för 2021 framgår vikten av att föreningar som får stöd av staden uppfyller demokrativillkoret.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd har yttrat sig över förslagen på sina möten i juni respektive september 2020.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutade i december 2015 om riktlinjer för föreningsbidrag. På sitt möte i augusti 2016 beslutade nämnden om riktlinjer för lokaluthyrning. Båda dessa riktlinjer behöver nu revideras för att ligga i linje med kommunfullmäktiges beslut.

Ärendet

För att säkerställa att stöd inte ges till föreningar/organisationer som har en verksamhet som står i strid med samhällets grundläggande värderingar om respekt för alla människors lika värde och enskildas grundläggande fri- och rättigheter har kommunfullmäktige beslutat om riktlinjer avseende förenings- och kulturstöd. Av riktlinjerna framkommer att nämnderna ska föra in ett demokrativillkor i sina riktlinjer eller rutiner för handläggning av förenings- och kulturstöd.

I de beslutade riktlinjerna finns också mer detaljerade anvisningar om vilka uppgifter som ska begäras in och kontrolleras från föreningar samt krav som föreningar ska uppfylla för att kunna beviljas stöd. Dessa krav är mer omfattande vid ansökningar om bidrag som avser mer än ett halvt basbelopp. (2021 motsvarar ett halvt basbelopp 23800 kr.)

Samma demokrativillkor ska gälla då staden upplåter lokaler till föreningar och andra aktörer och riktlinjerna för lokalupplåtelse innehåller även de anvisningar om vilka krav som hyresgästen/nyttjanderättshavaren ska uppfylla samt vilka uppgifter nämnderna ska begära in och kontrollera.

Demokrativillkor

Demokrativillkoret konkretiseras i riktlinjerna genom att stöd inte ska lämnas till en förening/organisation om den eller någon av dess företrädare, inom ramen för verksamheten.

1. utövar våld, tvång eller hot eller på annat otillbörligt sätt kränker den enskildes grundläggande fri- och rättigheter,
2. diskriminerar eller på annat sätt bryter mot principen om alla människors lika värde,
3. rättfärdigar, främjar eller uppmanar till sådana ageranden som anges i 1 eller 2, eller
4. motarbetar det demokratiska styrelseskicket.

Ett undantag från diskrimineringsförbudet råder för föreningar som riktar sig till vissa grupper av individer, exempelvis kvinnor, ungdomar eller personer med en viss funktionsnedsättning om det är legitimt med hänsyn till syftet med föreningen.

Undantag kan också beviljas om det finns särskilda skäl. När det bedöms bör det beaktas vilka möjligheter föreningen/organisationen haft att förebygga agerandet och om de tagit avstånd från händelsen.

Klargörande möte

Om nämnden anser att det behövs för att handlägga en ansökan, eller om en förening söker stöd för första gången och söker ett betydande belopp, kan nämnden kalla föreningen till ett klargörande möte. Av riktlinjerna framgår att nämnden ska definiera ”betydande belopp” i sina lokala riktlinjer.

Även i samband med upplåtelse av lokal kan det vara aktuellt att kalla till ett klargörande möte om det krävs inför beslutet.

Beslut

Av riktlinjerna framgår att nämnden inte får delegera beslut om föreningsstöd. I beslutet i nämnden ska rubrikerna ”Uppföljning” och ”Återbetalning” finnas med.

Uppföljning

I riktlinjerna understryks vikten av att nämnderna följer upp att bidragen används i enlighet med vad som angetts i ansökan. Om bidraget inte använts som avsett eller om ingen redovisning inkommer till nämnden enligt plan ska nämnden kräva en återbetalning av bidraget. Polisanmälan ska alltid övervägas vid misstanke om brott.

Ingen begräsning av yttrandefriheten

Ett villkor om att inte ge stöd eller upplåta lokaler till föreningar som motarbetar det demokratiska styrelseskicket ska, enligt de beslutade riktlinjerna, inte ses som en begräsning av yttrandefriheten. En förening kan fritt yttra sig i olika frågor, men staden ska inte stödja möjligheter till opinionsbildning som syftar till att underminera demokratins grundläggande principer.

Uthyrning/allmän nyttjanderätt av lokaler

Av riktlinjerna för upplåtelse av lokaler framgår vikten av att skilja på uthyrning och allmän nyttjanderätt. Nämnderna uppmanas att se över sina upplåtelse och säkerställa att rätt form av överenskommelse sker.

En upplåtelse är att ses som ett hyresavtal om den avser nyttjanderätten till hus eller del av hus mot ersättning (pengar, arbete ed). Ett hyresavtal förutsätter också att det är fråga om en hel nyttjanderätt, det vill säga en ensam dispositionsrätt.

Om en upplåtelse är gratis eller bara innebär en partiell nyttjanderätt är den att se som en allmän nyttjanderätt.

Ärendets beredning

Ärendet är berett inom avdelningen för HR och kansli i samråd med övriga verksamhetsavdelningar. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen och pensionärsrådet 2021-10-21

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningens förslag till ändringar i nämndens riktlinjer för föreningsstöd framgår av bilaga 1. I och med att nya riktlinjer beslutas föreslår förvaltningen att tidigare beslutade riktlinjer upphävs. När beslutet är fattat i nämnden kommer förvaltningen att uppdatera de blanketter som används vid ansökan om föreningsbidrag samt den information som finns på stadens webb i enlighet med kommunfullmäktiges riktlinjer. Förvaltningen föreslår att ett prisbasbelopp (47600 kr år 2021) anses vara ett betydande belopp i samband med ansökan om föreningsbidrag.

Förvaltningen föreslår att tidigare beslutade riktlinjer för lokaluthyrning upphävs och att nya riktlinjer beslutas enligt det förslag som presenteras här, se bilaga 2. Riktlinjerna för lokalupplåtelse har omarbetats för att omfatta alla förvaltningens lokaler och för att fastställa övergripande principer för upplåtelse. Utifrån de riktlinjer som har beslutats av kommunfullmäktige kommer förvaltningen att se över rutiner och avtalsmallar som används vid upplåtelse av lokaler.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltning
Avdelningen för HR och kansli

Björkhagsplan 6
Box 5117
121 17 Johanneshov
Växel 08-508 150 00
Fax 08-508 15 099
skarpnack@stockholm.se
stockholm.se

Maria Mathiasson Laxvik
Stadsdelsdirektör

Bilagor

1. Riktlinjer för föreningsstöd
2. Riktlinjer för uthyrning av lokaler

Skarpnäcks stadsdelsförvaltning
Avdelningen för HR och kansli

Björkhagsplan 6
Box 5117
121 17 Johanneshov
Växel 08-508 150 00
Fax 08-508 15 099
skarpnack@stockholm.se
stockholm.se

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Maria Mathiasson Laxvik, Stadsdelsdirektör	2021-09-27